

Protestants Christelijke Basisschool

De @rk

Onderwijs- en
begeleidingsplan PCB De Ark
Schooljaar 2017 - 2018

Inleiding	Blz.3
Visie op	Blz. 3
Basisondersteuning	Blz. 3
1. Faciliteiten t.b.v. een goede basisondersteuning	Blz. 4
1.1 Handelingsgericht werken	Blz. 4
1.2 Dyslexie protocol	Blz. 8
1.3 Leerlingen met een ontwikkelperspectief	Blz. 8
1.4 Meer- en hoogbegaafden	Blz. 9
1.5 Toegankelijkheid voor leerlingen die dit nodig hebben	Blz. 9
1.6 Programma en methode op het gebied van sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedrag problemen	Blz. 9
1.7 Orthotheek	Blz. 9
1.8 Dossiervorming	Blz. 9
2. Passend onderwijs en arrangementen	Blz. 10
2.1 Zorgplicht	Blz. 10
2.2 Arrangementen	Blz. 10
Samenwerking	
3. Samenwerking op schoolniveau	Blz. 12
3.1 Passend onderwijs Almere	Blz. 12
3.2 Zorgteam	Blz. 12
3.3 GGD	Blz. 12
3.4 Schoolmaatschappelijk werk	Blz. 12
3.5 ESAR	Blz. 12
3.6 Logopedie	Blz. 13
3.7 OKE punt	Blz. 13
4. Samenwerking op bovenschools niveau	Blz. 13
Zorg algemeen	
5. Aannamebeleid nieuwe leerlingen	Blz. 15
6. Aanname criteria	Blz. 15
7. Aanname procedure	Blz. 15
8. Plaatsing	Blz. 15
9. Procedure doublure of onderbouw verlenging	Blz. 15
9.1 Ten aanzien van de cognitieve ontwikkeling	Blz. 16
9.2 Ten aanzien van de sociaal emotionele ontwikkeling	Blz. 16
9.3 Algemene uitgangspunten	Blz. 16
9.4 Stappenplan bij het hanteren van de overgangscriteria	Blz. 16
10. Procedure bij uitstroom naar het voortgezet onderwijs	Blz. 17

10.1 Digidoor	Blz. 17
10.2 LWA en LEO	Blz. 17
11. Overdracht naar het volgende leerjaar of een nieuwe school	Blz. 18
12. Ambities	Blz. 18
1. Dyscalculie protocol	
2. Aanbod voor meer- en hoogbegaafden	
13. Bijlagen	Blz. 18
Toetskalender – schooljaar 2017- 2018	
Toetsafnamebeleid	

Inleiding

Voor u ligt het onderwijs- en begeleidingsplan van PCB De Ark. Hierin hebben we afspraken m.b.t. basisondersteuning en de (specifieke) onderwijsbegeleiding- en ondersteuning vastgelegd. Dit met als doel te streven naar duidelijkheid en eenduidigheid, zodat de kwaliteit en continuïteit van de (specifieke) onderwijsondersteuning- en begeleiding binnen de school wordt bevorderd en gewaarborgd.

Onze (specifieke) onderwijs- en begeleidingsstructuur wordt cyclisch bewaakt en bijgesteld: ingezette en nieuwe ontwikkelpunten worden geïntroduceerd, vastgelegd, geïmplementeerd, geëvalueerd en aangepast. Dit plan is door IB en de directie met het team besproken en voorgelegd aan de MR.

In dit onderwijs- en begeleidingsplan besteden we aandacht aan:

- Relevante informatie m.b.t. de basisondersteuning
- Een omschrijving van de (specifieke) onderwijs- en begeleidingsstructuur
- Een omschrijving van de procedure van specifieke onderwijsbegeleiding (intern en extern)
- De inzet van de aanwezige deskundigheid (intern en extern)
- Toetsing
- Overlegstructuur intern en extern
- Communicatie met ouders/verzorgers

Visie op (specifieke) onderwijsbegeleiding en ondersteuning

Op de Ark vinden wij dat alle leerlingen recht hebben op een zo breed mogelijke cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Wij streven er naar dat elke leerling die ondersteuning en begeleiding krijgt die het nodig heeft, op basis van zijn/ haar sociaal-emotionele of cognitieve onderwijsbehoefte, om zich te kunnen blijven ontwikkelen. Leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte krijgen onze bijzondere aandacht. Het betreft hier, naast leerlingen met leer-, gedrags- en ontwikkelingsproblemen, ook leerlingen die naast het reguliere aanbod meer uitdaging, middels compacten, verrijken en verbreding, nodig hebben. Er wordt planmatig en cyclisch gewerkt volgens de vooraf aan de het schooljaar vastgestelde data om de kwaliteitsverbetering van de organisatie en basisondersteuning voor alle leerlingen te volgen en te optimaliseren.

Op De Ark is een leerling een leerling met speciale onderwijsbehoeften als het kind meer dan gemiddelde onderwijsaandacht en aanbod nodig heeft. Dit kan zijn op cognitief gebied, maar ook voor leerlingen die op sociaal-emotioneel gebied méér dan gemiddelde aandacht nodig hebben. Alle leerlingen worden door de leerkracht en de intern begeleider 3 keer per jaar in groepsbesprekingen besproken en daar waar extra aandacht nodig is wordt er een leerlingbespreking ingezet.

Op de Ark wordt er gewerkt vanuit het hoofd, hart en handen. Het hoofd staat symbool voor leren, denken en ontwikkelen, het hart weerspiegelt de passie voor het onderwijs, voor het leren, maar ook voor een veilig klimaat. De handen zijn de uitvoerders van dat wat het hoofd en het hart bedenken en voelen. Deze werkwijze komt voort uit Breinleren. Dit uit zich binnen de school in Breinvriendelijk leren en breinvriendelijke klassen.

Vanaf het schooljaar 2016-2017 wordt er van groep 1 t/m 8 gewerkt met als uitgangspunt hoofd, hart en handen. Opbrengsten uit hersenonderzoek heeft ons in de afgelopen jaren meer geleerd over de werking van de hersenen en wat dat kan betekenen voor het leerproces in school. We weten al voor

over leren maar nu wordt het haarscherp met foto's en MRI-scans gevisualiseerd. Dit vindt zijn uitwerking in de groepen, waar te zien is hoe de hersenen interacteren met de omgeving (breinvriendelijke klas). er wordt aandacht besteed in de klas aan emotie en aandacht (interactie) en hoe het brein bepaalt wat belangrijk is. In de groepen zetten we in op hoe het brein leert, onthoudt en vergeet en wat het brein kan betekenen in het oplossen van problemen. Zo wordt er bij de inrichting van de klassen gekeken naar hoe de hersenen zich aanpassen aan de omgeving en wat je als leerkracht kan doen met deze omgeving om het voor het brein passend te maken.

De laatste jaren ontdekken we door hersenonderzoek steeds meer over hoe kinderen leren. Dat maakt dat we onze klassen op een praktische manier hebben omgevormd tot een échte breinvriendelijke klas: een omgeving en een didactiek die recht doen aan datgene wat we weten door recent hersenonderzoek.

Basisondersteuning

Passend Onderwijs kenmerkt zich door de zorgplicht die de school ten aanzien van leerlingen en ouders heeft. Scholen moeten in 2011 een passend onderwijsaanbod hebben voor ieder kind. Voor zover ze dat aanbod niet op de eigen school realiseren, moeten ze samenwerken met andere scholen om te zorgen dat er wel een dekkend aanbod is. *Kenmerken voor Passend Onderwijs zijn: Minder aanbodgericht onderwijs, meer handelingsgericht werken* (Intern begeleider, Lbib 2009). Handelingsgericht werken worden nader beschreven in paragraaf 1.1.

Passend Onderwijs heeft als doel een maximale integratie. In Almere wordt dit doel al sinds 1997 nagestreefd met de modellen kind-in-groep en kind-in-school. Het reguliere onderwijs moet daarbij in staat worden gesteld om de zorg te verbreden en aan de wens van de ouders tegemoet te kunnen komen. De scholen hebben de verantwoordelijkheid om een passend aanbod te bieden. De algemene onderwijsvisie van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere is: *alle kinderen hebben recht op thuisnabij passend onderwijs*. Dit uitgangspunt komt overeen met dat wat de wet op Passend Onderwijs schrijft. Wanneer een school en/of ouders aangeven dat het passend aanbod niet meer behaald (kan) worden is er de mogelijkheid om bij Passend Onderwijs Almere een onderzoek dan wel een middels een toeleiding een plaatsingsindicatie aan te vragen. Deze indicatie kan begeleiding op de eigen school zijn, maar ook plaatsing op een school in de wijk met een passend arrangement.

Er zijn in Almere scholen die werken met stuurgroepen, Groep in school (GIS) modellen. Ouders die hun kind aanmelden, waarvan er op voorhand bekend is wat de onderwijsbehoeften van dit kind zijn, worden door de directies naar de scholen met de beste expertise op dit gebied verwezen. De rol van de IB'er is hierbij cruciaal, deze moet de leerkrachten ondersteunen, begeleiden en coachen in deze zienswijze en in dit veranderingsproces en samen met de directie de visie op Passend Onderwijs binnen de zorgstructuur vorm geven.

Passend Onderwijs begint bij het bieden van basisondersteuning op alle scholen. Dit is onderwijszorg die een school aan alle leerlingen moet kunnen bieden. De kwaliteit van de basisondersteuning moet voldoen aan door de onderwijsinspectie vastgestelde normen. Onder basisondersteuning vallen onder andere afspraken met betrekking tot:

1. handelingsgericht werken
2. een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie
3. toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werkruimtes en hulpmiddelen voor leerlingen die dat nodig hebben

4. programma's en methodes op het gebied van sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen
5. een protocol voor medische handelingen
6. een aanbod voor meer- en hoogbegaafd is in ontwikkeling:

Uitgangspunten m.b.t. de basisondersteuning:

- Op de Ark wordt gewerkt volgens de principes van handelingsgericht werken; vanuit individuele leerling profielen worden de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen van de groep weggezet in blokplanningen. Wanneer leerlingen dusdanige uitval laten zien wordt er een HGW groeidocument opgesteld, van waaruit een psychodiagnostisch onderzoek kan worden aangevraagd. De bevindingen daarvan worden weggezet in doelen in dan wel het groeidocument dan wel een OPP.
- Aan leerlingen die een speciale onderwijsbehoefte hebben wordt extra hulp geboden. De extra hulp wordt binnen de klas geboden door de groepsleerkrachten. Voor leerlingen die aan die ondersteuning niet voldoende hebben, is de mogelijkheid voor het inhuren van externen.
- De school beschikt over een interne procedure voor signalering (toets afnemen en nakijken/registreren en interpreteren), analyseren (aanvullende informatie verzamelen/overleggen/plan maken), handelen (plan uitvoeren/plan evalueren), op zowel cognitief als sociaal emotioneel vlak. Voor de hele school start in 2017-2018 met de implementatie van het traject van de Kanjertraining en wordt er een bij deze werkwijze passende sociaal emotioneel volgsysteem Kanvas geïmplementeerd.
- Ouders/verzorgers zijn belangrijke partners van de school bij de onderwijs- en sociaal- emotionele ontwikkeling van hun kind.
- Leerkrachten hebben zicht op de onderwijsopbrengsten van de leerlingen en stemmen hun onderwijs daar op af door het onderwijsaanbod gedifferentieerd en adaptief aan te bieden in de groep per vakgebied.
- Leerkrachten hebben kennis van materialen om extra ondersteuning te bieden en weten deze op de juiste manier in te zetten.

Alle teamleden zetten zich in voor een goede basisondersteuning, zoals deze is beschreven in het school ondersteuningsprofiel (zie bijlage 1).

Op de Ark berust de interne begeleiding bij één intern begeleider (hierna te noemen IB'er). De IB'er is vooral betrokken bij het primaire proces, er wordt niet meer gewerkt met individuele leerlingen, maar de IB'er begeleid collega's in de wijze waarop er gewerkt wordt met kinderen, is verantwoordelijk voor het onderwijs- en begeleidingsstelsel in de school en levert een wezenlijke bijdrage aan de ontwikkeling en verbetering van het onderwijs op de school (LBIB 2008). De taak van de IB'er met betrekking tot het onderwijs- en de begeleiding in de school bestaat er vooral uit om, in samenwerking met de directeur, op schoolniveau een goede ondersteuningsstructuur in te richten en te laten functioneren, die leerkrachten in staat stelt voor elk kind passend onderwijs en passende zorg te bieden. Daarnaast kan de IB'er zich specialiseren als gedragspecialist en beeldcoach.

De directie heeft ook een aantal taken die gericht zijn op ondersteuning en begeleiding, echter is dit vooral op het gebied van begeleiding van leerkrachten, deelname aan oudergesprekken en het analyseren van methode onafhankelijke opbrengsten.

De taken van de interne begeleider zijn onder te verdelen in een aantal aspecten:

- Bewaken van ontwikkelingsvoortgang op cognitief- en sociaal- emotioneel gebied van alle leerlingen, ook van die met een specifieke onderwijsbehoefte.

- Coördineren en bewaken van overleggen, zoals groeps- en leerling besprekingen, oudergesprekken en gesprekken met externen
- Begeleiden en coachen van leerkrachten om een zo goed mogelijk basisondersteuning te bieden aan alle leerlingen
- Informeren en begeleiden van teamleden m.b.t. ontwikkelingen, verbeteringen en procedures.
- Informeren van de opbrengsten en resultaten met de directie
- Bespreken en overleggen over schoolbrede zaken, bijv. een intake van een nieuwe leerling, ontwikkelingen binnen de school, overdracht van de groepsbesprekingen e.d.

Om deze taak goed te kunnen uitvoeren is er door de LBIB in 2008 een werkgroep in het leven geroepen, welke competenties waar een IB'er over zou moeten beschikken om goed te kunnen functioneren uitgewerkt als 7 bekwaamheidseisen:

1. Interpersoonlijk competent;
2. (Ortho)pedagogisch competent;
3. Vakinhoudelijk en (ortho)didactisch competent;
4. Organisatorisch competent;
5. Competent in samenwerken met collega's binnen de school als organisatie;
6. Competent in samenwerken met de externe omgeving;
7. Competent in reflectie en ontwikkeling.

De taakomschrijving van de IB'er werkzaam bij stichting Prisma is opgenomen in bijlage....

1. Faciliteiten t.b.v. een goede basisondersteuning

1.1 Handelingsgericht werken

Handelingsgericht werken beoogt de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding voor alle leerlingen te verbeteren (Pameijer, 2009). De 7 uitgangspunten van Pameijer om dit doel te bereiken hangen nauw met elkaar samen en zijn als volgt opgesteld:

1. De onderwijsbehoeften van de leerling staan centraal
2. Het gaat om afstemming en wisselwerking
3. De leerkracht doet ertoe
4. Positieve aspecten zijn van groot belang
5. We werken constructief samen
6. Ons handelen is doelgericht
7. De werkwijze is systematisch, in stappen en transparant

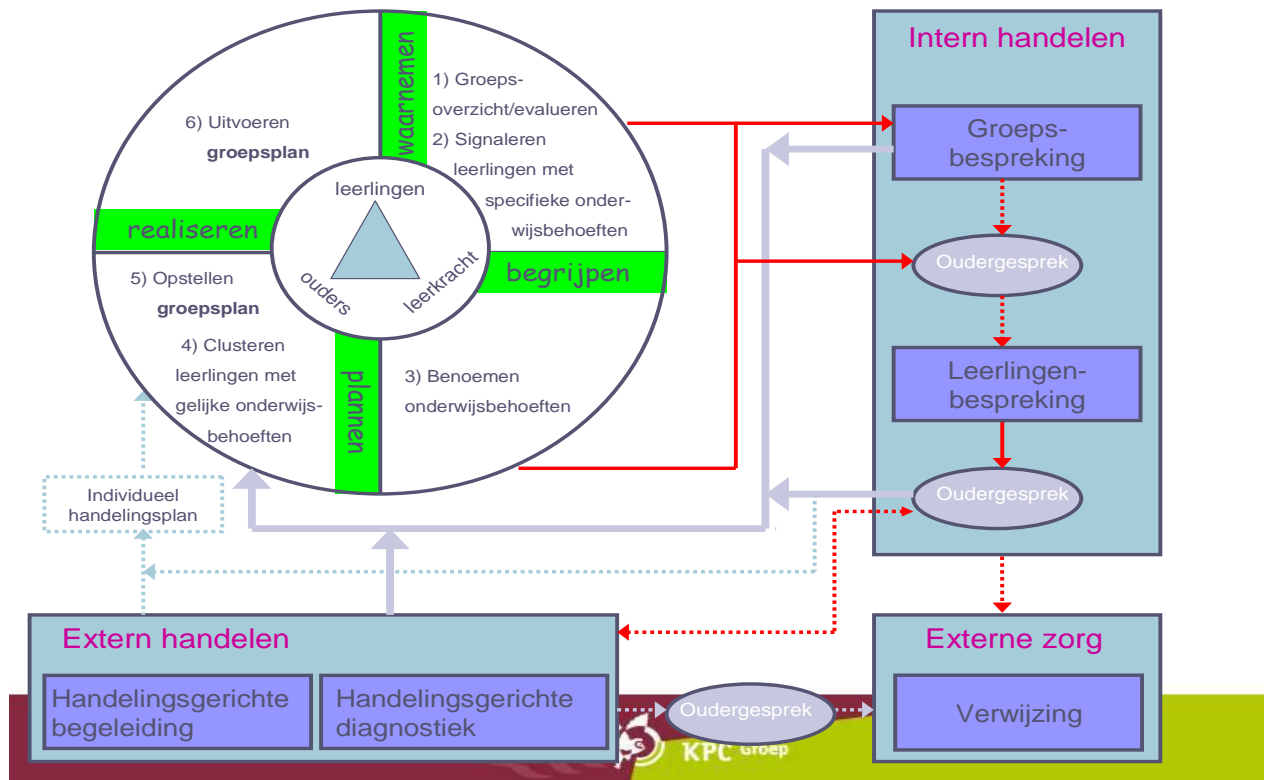
Handelingsgericht werken (HGW) is een systematische manier van werken op school in het kader van een (specifiek) onderwijs- en begeleidingsaanbod voor leerlingen. De woorden 'handelingsgericht werken' zeggen op zich al voldoende. Er wordt gewerkt middels een strategie die gericht is op het doelmatig handelen. Dat doelmatig handelen wordt gedaan door te kijken naar de onderwijsbehoeften van een kind. Wat heeft dit kind, in deze groep, met deze andere kinderen, van deze leerkracht, deze ouders, deze school en deze omgeving nodig om....

HGW is een praktische invulling van Passend Onderwijs en maakt daarmee de zorgplicht die de scholen hebben inzichtelijk. HGW maakt, wanneer alle stappen binnen de school goed worden doorlopen het mogelijk om passend onderwijs zoals dat wordt beoogd in de Wet op Passend Onderwijs en de zorgplicht die scholen hebben.

Een schematische voorstelling van de HGW cyclus op de volgende pagina geeft weer hoe er gewerkt wordt. Van waarnemen naar begrijpen waarom dit kind in deze situatie dit laat zien, van waaruit er een

planning wordt gemaakt, passende bij het kind en de organisatie. Deze planning wordt systematisch en structureel gerealiseerd en geëvalueerd, Daarna begint het weer van voren af aan.

De cyclus van handelingsgericht werken is een hulpmiddel om de zorg op groepsniveau en individueel niveau concreet te maken. Op groepsniveau benoemt de leerkracht de onderwijsbehoeften van de leerlingen in een groepsoverzicht en in de groepsplannen wordt voor alle leerlingen in de groep het onderwijs aanbod op 3 niveaus weergegeven. Voor de enkeling waar nodig zal een niveau voor een bepaald vakgebied worden aangepast.

Het Handelingsgericht werken door de IB'er gaat uit van de volgende uitgangspunten, waarbij de IB'er leerkrachten en ouders kan en moet begeleiden teneinde de leerling en het kind een zo goed mogelijke ontwikkeling te laten doormaken gedurende de periode dat de leerling de school bezoekt. Daarvoor zijn een aantal uitgangspunten van belang, welke sterk overeenkomen met die van HGW voor de leerkrachten: De onderwijsbehoeften van leerlingen en ondersteuningsbehoeften van leerkrachten en ouders staan centraal;

- de werkwijze is systematisch en transparant;
- de werkwijze is doelgericht en gericht op haalbare adviezen;
- er wordt gewerkt vanuit een transactioneel kader;
- IB'er, leerkrachten, ouders, leerling en werken constructief samen;
- positieve aspecten van leerling, leerkracht, en ouders zijn van groot belang.

HGW kent een duidelijke structuur waarbinnen deze uitgangspunten worden gerealiseerd. Achtereenvolgens worden de volgende fasen doorlopen.

1. Intake: verzamelen van informatie en samenwerking starten;
2. Strategie: keuze van het diagnostisch traject (soms direct door naar integratie);

3. Onderzoek: toetsen van hypothesen;
4. Integratie: integratief beeld en indicatiestelling van mogelijke acties;
5. Advies: keuze en uitvoering van acties.

Schema van de HGW basisondersteuning op groeps- en individueel niveau

Fase	Acties leerkracht per fase:		Acties collega's & IB
1. Cyclus op groepsniveau: evalueren, signaleren, begrijpen, plannen en groepsbespreking. Tijdens de groepsbespreking worden de leerling-profielen en de groepsplannen besproken.	<u>De zorg voor alle leerlingen:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evalueren of doelen afgelopen periode behaald zijn ▪ Analyse van de resultaten van methode en niet methode gebonden toetsen, ▪ Observatiegegevens sociaal/emotionele ontwikkeling analyseren en noteren ▪ Indeling van instructiegroepen per vak ▪ Formuleren doelen komende periode per vakgebied ▪ Formuleren hulpvragen en/of ondersteuningsbehoeften <p>Deze zaken dienen te worden uitgevoerd ter voorbereiding op de groepsbespreking.</p>	<u>Acties bij zorg omtrent individuele leerling(en):</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nader bekijken van werk van het kind ▪ Gesprek met kind ▪ Gesprek met ouders ▪ Indien nodig plan maken voor 8 weken en daarna evalueren 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Collega's consulteren elkaar ▪ houden van groepsbesprekingen ▪ overleggen over hulpvragen, leerlingen en ondersteuningsbehoeften van de LK ▪ ondersteunen LK (advies, coaching) door IB
2. Individuele leerlingbespreking tussen LK & IB	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LK bereidt het gesprek voor aan de hand van de afspraken en notities die voortkomen uit gesprekken met de ouders en met de opmerkingen en bevindingen vanuit de groepsbespreking ▪ Zo nodig afspraken maken over: aanpassingen, ondersteuning, eigen leerlijn, maken van individueel plan of overleg over de aanvraag voor een verder onderzoek ▪ Diagnostisch onderzoek in de school: bijv. CITO terug- of doortoetsen, PI-dictee, UTG,... ▪ DHH 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IB overlegt met LK over hulpvragen en ondersteuningsbehoeften. ▪ Verslag wordt gemaakt door IB 	
3. Nadere diagnostisering. Verder diagnostische toetsen, gesprekken	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diagnostische kindgesprekken en observaties als leerling taken uitvoert ▪ Oudergesprek, waarbij met ouders/verzorgers wordt besproken hoe aan de behoeften van de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IB en leerkracht koppelen de onderzoeksresultaten terug aan ouders/verzorgers 	

en observaties Overleg LK met ouders/verzorgers.	<p>leerling tegemoet gekomen kan worden (hierbij is IB aanwezig)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ IB maakt verslag van gesprek in Parnassys en communiceert bijzonderheden aan directie ▪ Indien nodig stelt LK een individueel plan op desgewenst in samenwerking met IB ▪ Opstarten groeidocument, indien nader onderzoek een optie is. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IB maakt verslag en zet dit in Parnassys ▪ IB stelt directie op de hoogte van bijzonderheden. ▪ LK wordt desgewenst ondersteund door IB.
4. Leerkracht/directie/IB-oudergesprek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tijdens een gesprek tussen school en ouders/verzorgers wordt samen met ouders, leerkracht en IB gekeken hoe verder te handelen ▪ Er wordt ook gekeken naar wat de mogelijkheden zijn binnen de school en van de school 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IB maakt verslag en coördineert zo nodig contact met externen en vult de benodigde documenten in
5. Contact met externen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bijvoorbeeld: zorgteam en andere externen. De LK is aanwezig als dit mogelijk/noodzakelijk is. Normaliter gaat de IB'er naar overlegmomenten die extern zijn. ▪ Ouders/verzorgers worden te allen tijde op de hoogte gehouden van de stappen die worden genomen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IB legt de contacten en zet de lijnen uit ▪ IB koppelt terug naar de ouders/verzorgers en de leerkrachten en directie ▪ IB maakt verslag

Groepsoverzichten:

De leerkrachten maken groepsoverzichten, waarin per vakgebied de methodeonafhankelijke en methodeafhankelijke toetsresultaten zijn opgenomen. Daarnaast worden de belemmerende factoren en de onderwijsmogelijkheden van de leerling opgenomen per vakgebied beschreven. Met dit overzicht kunnen leerlingen worden geclusterd met gelijke onderwijsdoelen en -behoeften. Dit is terug te vinden in de groepsplannen per vakgebied. Ook voor gedrag. Men streeft naar niet meer dan drie subgroepen:

1. Leerlingen die het basisaanbod nodig hebben
2. Leerlingen die doelen niet behaald hebben en, naast het basisaanbod voor de komende periode, extra oefenstof nodig hebben om deze doelen alsnog te behalen
3. Leerlingen die naast het basisaanbod extra uitdaging nodig hebben

Groepsplannen

Aan de hand van het groepsoverzicht en de resultaten van de toetsen en de bevindingen uit het vorige groepsplan maakt de leerkracht een groepsplan per vakgebied, welke is ingedeeld in 3 aanpakken en waar nodig een individuele aanpak voor een leerling met bijv. een eigen leerlijn, dan wel een specifieke aanpak die niet nader kan worden omschreven in een van de aanpakken. Dit doen wij voor de vakgebieden: rekenen, spelling, technisch lezen, begrijpend lezen. In het groepsplan zijn de doelen, de leerinhouden, de werkwijze en klassenorganisatie en evaluatiemiddelen voor de basisgroep opgenomen. Leerlingen die de doelen niet behaald hebben en extra oefening nodig hebben en voor leerlingen die extra uitdaging nodig hebben worden ook in het groepsplan opgenomen. De groepsplannen worden minimaal volgens de cyclus van HGW minimaal drie maal per jaar geëvalueerd en bijgesteld, twee keer (januari- juni) na afname Cito niet-methodetoetsen en n.a.v. observaties en methodetoetsen in oktober.

Groepsbesprekingen

Leerkrachten hebben drie maal per jaar een groepsbespreking met de IB'er. Hierin worden de overzichten en plannen besproken en zo nodig bijgesteld. De nadruk ligt op de groepsonwikkeling. Wanneer een leerkracht een leerling nader in kaart wil brengen en wil bespreken met de IB'er volgt er een vervolggroep; een leerlingbespreking.

Leerlingbespreking

De leerkracht bespreekt tijdens de leerlingbespreking met de IB'er een casus van een individuele leerling. De ouders zijn van deze terugkoppeling op de hoogte en krijgen van de leerkracht een terugkoppeling van dit gesprek. De leerkracht geeft in de groepsbespreking aan deze leerling nader te willen bespreken. Ook kan het voorkomen dat de leerkracht tussentijds een leerling wil bespreken. De leerkracht geeft dat aan bij de IB'er en bij de ouders. Indien nodig schuiven de ouders aan bij dit gesprek om zo de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van deze leerling beter in beeld te krijgen. Ook kan tijdens een leerlingbespreking met collega's de hulpvraag van deze leerling worden besproken om d.m.v. handelingsadviezen elkaar verder te helpen.

Op basis van een duidelijke begeleidingsvraag van de leerkracht kan het besluit genomen worden om extern handelingsgerichte diagnostiek te vragen. Dit zal dan terecht komen bij onze orthopedagoge van de Passend Onderwijs Almere. Als er sprake is van het opstarten van bovenschoolse aanvraag voor advies en consultatie wordt voor deze leerling het groeidocument ingevuld en voor de aanvraag van een onderzoek ook het aanvraag- en toestemmingsformulier. Deze beide formulieren worden samen met het LOVS opgestuurd naar PO Almere voor een aanvraag van een onderzoek en/of observatie.

1.2 Toetsen en testen op de Ark

Op de Ark nemen we methodeonafhankelijke- en methodetoetsen af om gegevens over de vordering te verzamelen. Voor de methode onafhankelijke toetsen is een toetskalender opgesteld (zie bijlage 2) waaruit duidelijk wordt welke toetsen worden gebruikt. Resultaten worden ingevoerd in het LOVS (leerlingvolgsysteem), dat middels een dultkoppeling is gekoppeld is aan Parnassys.

Het leerlingvolgsysteem is een evaluatiemiddel om:

- Een passend leerstofaanbod op te stellen voor de groep, subgroepen en individuele leerlingen.
- Op individueel- groep- en schoolniveau te kunnen beoordelen of het onderwijs het beoogde effect oplevert ten aanzien van te voren vooraf opgestelde doelen en nieuwe doelen voor de komende tijd te kunnen bepalen.
- Het schoolniveau te kunnen vergelijken met scholen, die eenzelfde populatie hebben en met het landelijk gemiddelde.

De toetsen van het leerlingvolgsysteem worden volgens de handleiding van CITO afgenomen. Deze toetsen worden klassikaal, maar soms ook op maat afgenomen (digitaal, vergroot of extra tijd). Indien toetsen op maat worden afgenomen, is dat met onderbouwing beschreven in Parnassys. Voor kinderen met dyslexie, ADHD/ADD/ Autisme of een aanverwante stoornis, is voor het bieden van toetsen op maat een wettelijke verklaring nodig. Deze moet op de school door de ouders zijn aangeleverd en aan het dossier van de leerling zijn toegevoegd. Voor kinderen met een uit onderzoek gebleken lagere of hogere intelligentie wordt er ook getoetst op maat. Van daaruit kan het onderwijsaanbod dan weer voor de komende periode worden opgesteld. Voor kinderen met dyslexie zijn er afname adviezen opgesteld door de CITO.

Naast de eerder genoemde CITO LOVS toetsen beschikt De Ark over de volgende diagnostische toetsen:

Vakgebied	Diagnostische toets
Taal/Lezen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CPS toets Beginnende Geletterdheid ▪ Begrijpend luisteren en woordenschat (CPS) ▪ Dyslexie Screenings test (DST)
NT-2/ TOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TAK (Taaltoets Alle Leerlingen)
Dyslexie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Protocollen leesproblemen en dyslexie ▪ Groep 3 ▪ Groep 4 ▪ Groep 5-8 ▪ Proctocol groep 1-2 op termijn (niet leverbaar).
Dyscalculie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Map Gecijferd Bewustzijn - CPS ▪ Protocol Dyscalculie ▪ Maatwerk instaptoetsen ▪ ERWD ▪ Utrechtse Rekentoets voor kleuters
Motoriek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Groep 1 en 2 leerlijnen Motoriek SLO/Thule
Meer- en hoogbegaafd	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Digitaal Handelingsplan Hoogbegaafdheid (DHH)
Sociaal Emotioneel	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kanvas
Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Protocol overgang van groep 2 naar groep 3 ▪ DLE test rekenen, spelling en technisch lezen ▪ Executieve functies

1.2.1. Toetsen op maat

Wie maakt wanneer welke toets?

- Bij leerlingen met een vertraagde ontwikkeling kiest u de toets die qua functioneringsniveau het beste past bij de stof die de leerling beheerst en aangeboden heeft gekregen. Daarbij kunt u de extra toetsen gebruiken als gemakkelijkere varianten van de toetsen voor de medio- en eindmomenten. De E3M4-toets beschouwen we als een makkelijker variant van de M4-toets.
NB. Voor deze vorm van toets afname wordt in overleg met IB gekozen, na een IQ onderzoek waaruit een lage intelligentie blijkt en in overleg met ouders, waarbij er een OPP is/wordt opgesteld voor een of meerdere vakgebieden. De volgende toetsen moeten voldoende (>III) worden gescoord om zo het niveau van de leerling te kunnen bepalen.
- Bij leerlingen met een normale ontwikkeling kiest u de toets die bij de normale ontwikkeling past en zult u meestal geen tussentoetsen inzetten. Als de leerling de M5-toets heeft gemaakt, zal de leerling het volgende toetsmoment de E5-toets maken.
- Door- en terug toetsen is alleen zinvol indien het niveau van de leerling meer dan een jaar afwijkt van het niveau van de afgenomen toets én u onvoldoende informatie heeft om het onderwijsaanbod te bepalen.

NB. Voor leerlingen die een achterstand laten zien die >1 ½ jaar wordt in overleg met de IB'er na 3 keer uitval en minimaal vanaf groep 5 gekozen voor toetsen op een lager niveau. Dit altijd in overleg met ouders, maar ook met een OPP en daaraan gekoppeld een IQ onderzoek.

NB2. Doortoetsen wordt gedaan op het moment dat er een DHH is ingevuld voor deze leerling en er blijkt dat het nodig is om de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften beter in kaart te brengen om zo door te gaan toetsen. Dit gaat altijd in overleg met de IB'er en met de ouders. Samen wordt gekeken welke toets, waarom moet worden afgenomen.

1.3 Dyslexieprotocol

Op de Ark werken we volgens het dyslexieprotocol. Hierin volgen we de stappen die in het protocol beschreven staan. Bij leerlingen die een dyslexieverklaring hebben wordt er gebruik gemaakt van dispenserende en compenserende maatregelen die passen bij de onderwijsbehoefte van de leerlingen. Leerlingen met een verklaring kunnen digitale toetsen van CITO maken indien dit past bij hun onderwijsbehoeften. De wijze van het afnemen van de toetsen staat beschreven in bijlage 3.

1.4 Leerlingen met een ontwikkelperspectief

In een enkel geval zal er worden besloten om een leerling via een individuele leerlijn het onderwijs te laten volgen. Dit gebeurt in principe niet voor eind groep 5. Deze leerlingen hebben een eigen leerlijn op één of meerdere gebieden en dit wordt ingezet wanneer er sprake is achterstand van meer dan 1 1/2 jaar of wel 3 keer een V of V- achtereen, met interventies, op een of meerdere vakgebieden van de CITO LOVS. Een leerling krijgt alleen een eigen leerlijn aangeboden nadat gebleken is dat deze leerling onvoldoende capaciteiten heeft voor het volgen van de stof. Dat wil zeggen: als de leerling over een periode van 1 1/2 jaar een structurele achterstand heeft opgelopen en/of als uit onderzoek is gebleken dat de leerling over beperkte leercapaciteiten beschikt. De ontwikkeling van deze leerlingen wordt nauwlettend gevolgd. Ouders/verzorgers worden bij elke stap betrokken. Er worden tussendoelen (per schooljaar) en einddoelen (eind groep 8) opgesteld en gecheckt. Er wordt kritisch bekeken of het doel van een bepaalde leerlijn behaald wordt of bijgesteld moet worden. Een eigen leerlijn opstellen gaat altijd in overleg met de orthopedagoge van Passend Onderwijs Almere en uiteraard de ouders.

1.5 Meer- en hoogbegaafdenbeleid

Op de Ark is een beleidsplan en een aanbod voor meer- en hoogbegaafden. In de groepen wordt gedifferentieerd gewerkt en wordt compacten en verrijken ingezet, om aan de onderwijsleerbehoeften van meer- en hoogbegaafden tegemoet te komen. De begeleider van Passend Onderwijs Almere, welke gespecialiseerd is in de begeleiding en het aanbod van deze doelgroep ondersteunt hierbij in 2017-2018 de leerkrachten door twee keer dit schooljaar een blok met een aantal kinderen die kenmerken hebben van, dan wel een diagnose MB/HB hebben te werken volgens het TASC model en denksleutels. In overleg met de IB'er wordt deze groep vastgesteld. Dit gaat altijd in overleg met ouders. De signalering van deze leerlingen vindt plaats d.m.v. de cito toetsen, maar ook door observaties van het gedrag, denken en spreken en handelen in de klas. In 2017-2018 is dit een speerpunt van de school om de aanpak van deze doelgroep verder te ontwikkelen en aanbod te bieden zoals ook zij dat nodig hebben. Om kinderen nog beter in beeld te krijgen wordt er gewerkt met het Digitaal Handelingsplan Hoogbegaafdheid (DHH). Dit is een webbased programma voor signalering en aanpak en implementatie van het werken voor- en met meer- en hoogbegaafde leerlingen. De IB'er coördineert dit proces, waarbij leerkrachten en ouders vragenlijsten over de leerling moeten invullen.

1.6 Toegankelijkheid voor leerlingen die meer fysieke begeleiding/ondersteuning nodig hebben

Er is geen verdieping in de gebouwen en de locatie is rolstoeltoegankelijk. Tevens is er een speciaal toilet aanwezig. Indien nodig zijn verdere aanpassing op maat te verwezenlijken.

1.7 Programma en methode op het gebied van sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.

1.7.1 Taakspel

Op De Ark wordt Taakspel ingezet en is er veel aandacht voor de groepsvorming. Leerlingen spelen Taakspel in teams tijdens de reguliere lessen of activiteiten. De leraar of pedagogisch medewerker en de leerlingen bespreken welke klassenregels er tijdens Taakspel gelden. De teams krijgen punten. Wanneer ze voldoende punten overhouden, komen ze in aanmerking voor de - vooraf besproken -beloning. De leerlingen stimuleren elkaar om zich aan de regels te houden.

Het doel van Taakspel is dat onrustig en storend gedrag afneemt. Hierdoor kunnen de leerlingen en de leerkracht efficiënter en taakgerichter werken. De leraar of pedagogisch medewerker geeft tijdens het spelen van Taakspel complimenten en negeert ongewenst gedrag. Er ontstaat meer structuur in de klas: de nadruk ligt op het gewenste gedrag en de leerlingen zijn verantwoordelijk voor hun eigen gedrag.

1.7.2 Kanjertraining en Kanvas

Om de sociale ontwikkeling van de leerlingen te volgen wordt twee keer per jaar gebruik gemaakt van Kanvas. Deze lijst biedt niet alleen de mogelijkheid de sociale competenties van de leerlingen in beeld te krijgen, maar geeft ook handelingsadviezen. De Ark beschikt over een gedragspecialist en het pestprotocol is opgesteld. Voor de hele school wordt er met ingang van het schooljaar 2017-2018 gewerkt met de Kanjertraining.

De Kanjertraining is meer dan alleen een anti-pestmethode. De training vormt voor scholen de leidraad om pedagogisch beleid te maken. De Kanjertraining bestaat uit een serie lessen met bijbehorende oefeningen om de sfeer in de klas goed te houden (preventief), of te verbeteren (curatief). Na de start in 1996 als ouder- en kindpraktijk, is de training uitgegroeid tot een volwaardige methode voor het Primair- en Voortgezet Onderwijs en streven we de volgende doelen na:

- Het bevorderen van vertrouwen en veiligheid in de klas.
- Het versterken van de sociale vaardigheden bij leerlingen.
- Beheersing van verschillende oplossingsstrategieën bij pesten en andere conflicten.
- Bewustwording van de eigenheid bij leerlingen.
- Leren om verantwoordelijkheid te nemen.
- Het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie.
- Het bevorderen van ouderbetrokkenheid.

Kanjertraining helpt leerkrachten om anders te kijken naar het gedrag van kinderen. Gaat er dan nooit meer iets mis op Kanjerscholen, heerst er altijd rust en vrede? Nee, maar Kanjertraining kan wel helpen om problemen bespreekbaar te maken en te zoeken naar oplossingen die goed zijn voor alle partijen. Regelmatig horen we dat kinderen zich weer veilig voelen op school, dat ouders weer serieus worden genomen en de leerkrachten hun vak weer terugkrijgen.

De Kanjertraining is opgenomen in de database van het **NJi** als effectief volgens sterke aanwijzingen bij pestproblematiek en het aanleren van sociale vaardigheden. De methode kent een uitgebreid leerlingvolgsysteem (**KanVAS**), dat erkend is door de **Cotan** en door de **Onderwijsinspectie** gebruikt kan worden om de sociale opbrengsten bij kinderen te meten.

Vanuit school kan er verwezen worden naar Oké op School (3.7) waar trainingen gegeven worden. Deze trainingen hebben als doel binnen groepsverband te werken aan bijv. faalangst, onzekerheid, leren beheersen van emoties en reacties.

1.8 Orthotheek

De orthotheek bevindt zich in de IB kamer. De IB'er beheert de orthotheek. De orthotheek wordt up to date gehouden door de aanschaf van nieuwe materialen. Het gebruik van materialen gebeurt in overleg met de IB'er. Dit geldt ook voor de verrijgings- en verdiepingsmaterialen. Nieuwe materialen worden onder de aandacht gebracht d.m.v. een interne mail onder de leerkrachten, dan wel tijdens een vergadering besproken en uitgelegd.

1.9 Dossiervorming

Op de Ark wordt steeds meer vastgelegd in het digitale systeem van Parnassys. Hier zijn gesprekverslagen en aantekeningen van de leerkracht, IB'er of directie in te vinden. Als verslagen van interne en externe onderzoeken digitaal worden aangeleverd, worden deze ook in Parnassys bewaard.

2. Passend Onderwijs en arrangementen

2.1 Zorgplicht

Door de wet op passend onderwijs heeft de school te maken met een zorgplicht. Dit houdt het volgende in:

- Ouders/verzorgers melden hun kind aan bij de school die hun voorkeur heeft. Binnen 6 tot 10 weken moet de school een zo passend mogelijk aanbod op de eigen, een andere reguliere of een speciale school binnen de regio regelen. De school heeft hierbij een zorgplicht.
- De school regelt de extra ondersteuning in de klas of een plek op een andere school of de plaatsing in het speciaal onderwijs.
- De onderwijsbehoefte is vanaf nu het uitgangspunt.
- Scholen hebben een school ondersteuningsprofiel. Hierin geven zij aan welke onderwijsondersteuning ze aan leerlingen kunnen bieden. Het Kompas functioneert momenteel als netwerkschool. De ambitie ligt er om naar een smalle zorgschool toe te werken. Het school ondersteuningsprofiel is te lezen in de bijlage.
- Leraren worden opgeleid in het omgaan met verschillende soorten leerlingen in de klas. Hierdoor kunnen leerlingen zo veel mogelijk extra ondersteuning in de klas krijgen, in plaats van daarbuiten.
- Kan de school waar de leerling is aangemeld niet zelf in de benodigde onderwijsondersteuning voorzien, dan is het de verantwoordelijkheid van de school om (binnen het samenwerkingsverband) een school te vinden die wel een passend aanbod kan doen. Is het niet haalbaar om de leerling binnen het regulier onderwijs te plaatsen, dan kan een aanbod op het (voortgezet)speciaal onderwijs worden gedaan.
- De samenwerkingsverbanden passend onderwijs worden verantwoordelijk voor de toekenning en bekostiging van lichte en zware ondersteuning aan leerlingen met een extra onderwijsbehoefte.
- Samenwerkingsverbanden krijgen een eigen budget voor extra ondersteuning. Betalen en bepalen van onderwijsondersteuning komt hiermee in één hand.
- Samenwerkingsverbanden stellen een ondersteuningsplan op waarin zij onder meer aangeven welk niveau van basisondersteuning zij bieden, hoe zij met elkaar een samenhangend geheel aan

ondersteuningsvoorzieningen hebben gecreëerd, hoe de beschikbare middelen worden verdeeld, op welke wijze verwijzing naar het (voortgezet) speciaal onderwijs plaatsvindt en hoe zij ouders/verzorgers informeren.

- Samenwerkingsverbanden kunnen aan scholen extra ondersteuning in de klas toekennen voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Er is dus meer ruimte voor maatwerk.

2.2 Arrangementen

Mocht echter de onderwijsbehoefte van de leerling de basisondersteuning op de reguliere scholen overstijgen, dan kan de leerling gebruik maken van extra ondersteuning in de vorm van verschillende arrangementen. Wanneer de ondersteuning de basis overstijgt, dan spreken we van extra ondersteuning. De extra ondersteuning kan ook heel goed binnen het regulier onderwijs geboden worden. We spreken dan van een arrangement regulier onderwijs.

De school richt zelf de arrangementen in die vallen onder deze extra ondersteuning. Daartoe heeft de school een budget waarover zij de regie voert. Arrangementen zijn afgestemd op de onderwijsvragen van de leerling (en/of de ondersteuningsbehoefte van de school. De school kan in overleg met de leerling en met de ouders een arrangement samenstellen. Het arrangement staat beschreven in het OPP (het Ontwikkelingsperspectief Plan). De orthopedagoog / psycholoog of begeleider onderwijs van Passend Onderwijs Almere kan in dit traject ondersteunen.

Het ligt in de mogelijkheden om ook met meerdere scholen samen voor een groep leerlingen met dezelfde onderwijsvraag een arrangement in te richten. We spreken dan van een wijkarrangement. Ook hierin kunnen de orthopedagoog / psycholoog of begeleider onderwijs van Passend Onderwijs Almere meedenken. Andere medewerkers uit het Wijkteam Onderwijs kunnen meedenken als het gaat om arrangementen / ondersteuning die buiten het onderwijs vallen. Dit zijn de schoolmaatschappelijk werkers, jeugdverpleegkundigen / jeugdarts.

Naast de arrangementen die door scholen of wijken worden ingericht en uitgevoerd heeft Passend Onderwijs Almere ook arrangementen stedelijke voorzieningen ingericht, waar alle scholen gebruik van kunnen maken.

Een arrangement stedelijke voorziening wordt ingezet wanneer de school niet meer binnen het reguliere aanbod en het reguliere arrangement de mogelijkheden ziet en heeft om een leerling op de juiste en adequate manier onderwijs te bieden wat het kind nodig heeft. Voor een stedelijke voorziening valt te denken aan een SBO, SO of een VSO school.

Wanneer het voor een leerling wenselijk/ noodzakelijk is dat deze naar stedelijke voorziening gaat treedt het aanvragen van een toeleiding in werking. De IB'er begeleidt ouders en kind, maar ook de leerkracht in dit proces en krijgt ondersteuning van de psycholoog/orthopedagoog van Passend Onderwijs. In overleg met deze persoon wordt ook besloten of er al dan niet kan worden overgegaan tot een toeleiding, dan wel dat er nog handelingen van de basisschool worden verwacht. Dit toeleiden en het aanvragen en verkrijgen van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) is uitgewerkt in een aparte notitie op de website van Passend Onderwijs Almere (<http://www.passendonderwijs-almere.nl>). Daar staan ook de scholen genoemd die extra ondersteuning verzorgen vanuit de schoolondersteuningsprofielen van de stedelijke voorzieningen, met een beknopte omschrijving van de arrangementen.

Schematische voorstelling van de mogelijkheden voor extra ondersteuning:

Op de basisschool waar de leerling ingeschreven staat, kan worden vastgesteld dat de basisondersteuning binnen de eigen school niet toereikend is. In aanwezigheid van de ouders/verzorgers wordt de leerling besproken in het zorgoverleg (ZT) van de school om te bepalen welke onderwijsondersteuning noodzakelijk is en, of dit geboden kan worden in de wijk. Hierbij zijn aanwezig: de directie van de school, de IB-er van de school, de leerlingbegeleider vanuit passend onderwijs, een critical friend vanuit Passend onderwijs en de ouders/verzorgers van de leerling. In het overleg wordt daar waar mogelijk/gewenst in aanwezigheid van de ouders/verzorgers en de orthopedagoog van Passend Onderwijs Almere een gesprek gevoerd om te bepalen waar de onderwijsbehoefte van de leerling het beste kan worden ingevuld. Hier wordt, nadat ouders/verzorgers zijn gehoord, uiteindelijk een besluit genomen door de directie van de school. Deze is gemandateerd om namens het samenwerkingsverband een besluit te nemen. Dit wordt schriftelijk vastgelegd en onderbouwd middels het daarvoor bestemde formulier. Wanneer ouders/verzorgers het niet eens zijn met dit besluit kunnen zij zich wenden tot de geschillencommissie van Passend Onderwijs. Het besluit wordt door de directeur van de school naar de afdeling Toeleiding van Passend Onderwijs Almere verzonden. Deze toetst of de juiste documenten zijn aangeleverd en geeft administratief de toelaatbaarheidsverklaring af. Er vindt geen inhoudelijk toetsing plaats. De ouders/verzorgers en de school ontvangen een afschrift van de toelaatbaarheidsverklaring. Deze verklaring geeft toegang tot een speciale onderwijsvoorziening.

Ouders/verzorgers kunnen hun kind vervolgens aanmelden bij de school die hoort bij de afgegeven toelaatbaarheidsverklaring. Hierop wordt de tijdsduur van de toelaatbaarheidsverklaring en de categorie aangegeven. Bij een verschil van mening tussen ouders/verzorgers en de school van aanmelding is het samenwerkingsverband (afdeling Toeleiding) beslissingsbevoegd over plaatsing. De school is dan verplicht om te plaatsen. Mocht een kind niet geplaatst kunnen worden in verband met een wachtlijst, dan blijft de verwijzende school verplicht de leerling onderwijs te bieden totdat er plaats is. De afdeling Toeleiding beheert tevens de wachtlijst van alle speciale onderwijsvoorzieningen.

Voor verdere details en informatie verwijzen wij naar de website van Passend Onderwijs Almere.
<http://www.passendonderwijs-almere.nl>

3. Samenwerking op schoolniveau:

3.1 Passend onderwijs Almere

Passend onderwijs Almere is de overkoepelde organisatie waarin de schoolbesturen van Almere zijn opgenomen, namelijk Stichting Prisma, AGS en SKOFV. De personen die werken binnen Passend onderwijs Almere hebben de gezamenlijke taak om zorgstructuren zodanig in te richten dat leerlingen de zorg krijgen die ze nodig hebben om een ononderbroken ontwikkelingsproces te kunnen doorlopen. Het streven van de scholen dient gericht te zijn op afstemming, waarbij het denken vanuit mogelijkheden en kansen prioriteit heeft. De IB'ers van de bij Passend onderwijs Almere aangesloten basisscholen werken samen in een netwerk (IB Intervisie) o.l.v. een coördinator. Zie ook het zorgplan van het samenwerkingsverband. De momenten van dit overleg worden vastgesteld voorafgaande aan het begin van het schooljaar. Binnen Passend onderwijs Almere kan er gezorgd worden dat er een onderzoek gaat plaatsvinden. De leden van het zorgteam werken binnen Passend onderwijs Almere. Ook kunnen andere deskundige worden ingevlogen waar nodig.

3.2 Zorgteam

Het Zorgteam bestaat uit de schoolbegeleider vanuit Passend onderwijs Almere, schoolarts GGD, School Maatschappelijk Werker GGD, intern begeleider en eventueel op afroep: ouders/verzorgers, leerkracht, logopedie, of een andere externe die met de leerling te maken heeft. Deze personen komen vijf maal per schooljaar samen tijdens een zorgteambespreking (ZT). Deze bespreking heeft als doel het zo concreet mogelijk formuleren van de hulpvraag van een leerling. Vervolgens wordt vastgesteld wat de leerkracht/ school nodig heeft om de leerling zo goed mogelijk te begeleiden. Indien nader onderzoek is gewenst, worden de onderzoeksvragen zo duidelijk mogelijk geformuleerd. Deze momenten worden op de laatste bijeenkomst van het lopende schooljaar vastgesteld.

3.3 GGD

Elk kind in de leeftijd van 4 tot 19 jaar dat op school zit heeft recht op een basispakket preventieve zorg. Dit basispakket omvat preventieve gezondheidsonderzoeken in de voorschoolse periode, maar ook in groep twee en zeven, vaccinaties, advisering en voorlichting gericht op het beschermen en bevorderen van de lichamelijke en geestelijke gezondheid. De jeugdarts maakt deel uit van de PCL en het Zorgteam.

3.4 Schoolmaatschappelijk werk

De schoolmaatschappelijk werker heeft eigenlijk drie cliënten; de school, de ouders/verzorgers en het kind. In deze driehoek dient het 'helpen' van een kind centraal gesteld te worden, zodat het kind goed functioneert op school.

3.5 ESAR

ESAR staat voor Elektronisch Signaleringsysteem Almeerse Risicoleerlingen. ESAR is het internetprogramma voor hulpverleners waarin een jongere geregistreerd kan worden als er toch iets mis

dreigt te gaan. Wanneer een intern begeleider of hulpverlener zich zorgen maakt over een leerling, kan hij uw kind registreren in ESAR. Wanneer er nog een begeleider of hulpverlener een kind in ESAR registreert, gaat het systeem echt werken. Beide hulpverleners die een kind in ESAR geregistreerd hebben, krijgen een bericht van het systeem. Zij nemen dan contact met elkaar op om te overleggen en maken samen een plan om een kind zo goed en zo snel mogelijk te helpen.

3.6 Logopedie

Als er op het gebied van de taal- en spraakontwikkeling bijzonderheden bij een leerling gesignaleerd worden, worden ouders/verzorgers doorgestuurd naar de huisarts voor een verwijzing naar een vrijgevestigde logopedist voor screening en mogelijk behandeling.

3.7 OKE punt

Oké-op-school is een voorlichting- en trainingsprogramma voor leerlingen in het regulier onderwijs die woonachtig zijn en naar school gaan in Almere. Het programma is ontwikkeld ter preventie van afstroom naar lagere niveaus en/of schooluitval als gevolg van schoolleerproblemen en/ of problemen thuis. Oké-op-school biedt een aantal trainingen, zoals:

- Zelfcontrole
- Denken + Doen = Durven
- Concentreren Kun Je Leren
- Kiezel&Druppel en Rots&Water

4. Samenwerking op bovenschools niveau

Op bovenschools niveau zijn er verschillende samenwerkingsovereenkomsten met diverse scholen binnen Almere. Dit zijn scholen die net als de Ark regulier aanbod bieden, maar ook scholen die een aanbod hebben met speciale voorzieningen. Hierbij valt te denken aan Speciaal Basisonderwijs scholen (SBO) zoals bijv. de Bombardon, de Klimop en de Watertuin. Deze scholen bieden meer individuele begeleiding aan leerlingen, vooral kinderen die een eigen leerlijn volgen, dan wel specifieke begeleiding nodig hebben op gedrag. Deze individuele aanpak van kinderen is vooral gericht op kinderen waarvoor het reguliere onderwijs niet dat kan bieden wat de leerling nodig heeft. Deze scholen kunnen dat aanbod wel bieden. Indien het ook hun aanbod overstijgt zijn er SO scholen. Dit zijn bijv. de Olivijn en de Bongerd. Deze scholen bieden met name meer ondersteuning op gedragsproblematiek, naast leerproblematiek. De Bongerd werkt nauw samen met de Fornhese.

Kinderen die een SBO school bezoeken stromen vaak regulier uit naar bijv. PRO of een BBL met LWA of soms nog wel hoger. Een andere optie is dat zij naar bijv. naar het OPDC gaan om de overstap naar het VO te verkleinen. Hiervoor wordt altijd een toeleiding ingezet in samenwerking met Passend Onderwijs Almere.

Wanneer kinderen naar het voortgezet onderwijs gaan, houdt de specifieke begeleiding van het SO die zijn nodig hebben niet op. Daarom zijn er Voortgezet Speciaal onderwijs scholen (VSO). Dit zijn bijvoorbeeld het Nautilus, de Strengerd, de Aquamarijn en het Aquarius.

Voor leerlingen die nieuw in Nederland zijn en de taal niet machtig zijn, is er het Taalcentrum. Daar krijgen zij door specialistische leerkrachten een taalbad aangeboden, met als doel binnen een half jaar/

jaar of 1 ½ jaar weer naar het reguliere onderwijs terug te keren, zonder dat zij onderwijsachterstand hebben opgebouwd. Terugplaatsing naar een reguliere school gaat in overleg met de IB'er van de school. De kinderen staan tijdelijk ingeschreven op het BRINnummer van de Ontdekking (een ASG school in Almere). Soms wil gebeuren het dat het reguliere onderwijsaanbod niet toereikend is. Dan gaat het Taalcentrum op zoek naar een andere passende school, bijv. een S(B)O school.

Binnen taalcentrum Almere is er een voorziening voor leerlingen uit groep zeven en acht met een achterstand in de Nederlandse taal en de capaciteit hebben om te kunnen uitgroeien tot een TL/HAVO of HAVO/VWO. Deze voorziening bestaat uit een jaar extra basisonderwijs.

www.almeersescholengroep.nl

Zorg algemeen

5. Aannamebeleid nieuwe leerlingen

Onder instroom van nieuwe leerlingen verstaan wij:

- Leerlingen die op dit moment een andere (Almeerse) basisschool bezoeken en waarvan de ouders/verzorgers om diverse redenen een nieuwe basisschool willen voor hun kind. Dit wisselen van school kan met de zomervakantie zijn of als de samenwerking tussen school en de ouders/verzorgers dusdanig verstoord is dat er geen vertrouwen meer is in de school
- Leerlingen die verhuisd zijn.
- Leerlingen die elders om bepaalde redenen door een school geweigerd zijn.
- Leerlingen die op 4-jarige leeftijd hun onderwijsloopbaan willen starten

6. Aanname criteria

- Alle leerlingen zijn welkom op onze school. We verwachten van de ouders/verzorgers dat zij de Christelijke uitgangspunten van onze school respecteren en dat de leerlingen deelnemen aan de activiteiten die hieruit voortkomen.
- Afgezien van fysieke beperkingen moeten de leerlingen zindelijk zijn bij de instroom.
- We nemen contact op met de huidige school voor informatie over sociaal en emotionele ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling en andere relevante informatie (zij- instromers)
- Ouders/verzorgers dienen (indien nodig) alle documenten van instanties te overleggen.
- Voorafgaand aan inschrijving: Een actuele uitdraai van het LOVS of DOD vanuit Parnassys.
- Er wordt een kennismakingsgesprek gevoerd met de ouders/verzorgers en de directie.
- Er wordt een intakegesprek met ouders/verzorgers en eventueel kind gevoerd.

7. Aanname procedure

Wanneer een ouder/verzorger een nieuwe leerling wil aanmelden op het Kompas worden de volgende stappen doorlopen:

1. Ouder vraagt een kennismakingsgesprek aan met de (adjunct) directeur op school
2. De ouders krijgen een informatiegesprek met de (adjunct) directeur en een rondleiding
3. Na afloop van dit gesprek wordt aan ouders gevraagd of deze school een school van voorkeur is
4. Ouders krijgen het formulier mee met een verzoek voor een intakegesprek m.b.t. tot inschrijving op het Kompas
5. Indien het een zij- instromende leerling betreft, dan wel een 3 jarige die bijna naar school gaat stuurt de (adjunct) directeur de intakevragenlijst direct naar ouders

- a. Indien het een nieuwe leerling betreft die nog jonger is dan 3,9 jaar worden de volgende stappen doorlopen:
 - Ouders vullen het formulier verzoek tot intake in
 - Dit formulier wordt bewaard door de (adjunct) directeur en deze stuurt bij 3,9 jaar een infopakket van de school en de intakevragenlijst
6. Het formulier voor aanvraag van een intake komt bij de IB'er
7. IB'er maakt een afspraak met de ouders voor een intake en verzoekt de ouders de intakevragenlijst ingevuld mee te nemen, dan wel te verzenden per mail naar de IB'er een week voorafgaand aan het gesprek
8. Ouders komen op de afspraak en de intakevragenlijst wordt besproken evenals de kenmerken welke voortkomen uit de Van Gerven lijst voor kinderen met een mogelijke ontwikkelingsvoorsprong
9. IB'er neemt (bij een zij-instromer) contact op met de vorige school, met toestemming van de ouders
10. IB koppelt de intake terug naar de (adjunct) directeur
11. Ouders krijgen een terugkoppeling en de mededeling dat hun kind wel of niet geplaatst kan worden op het Kompas.
12. Indien het Kompas niet de passende onderwijsplek denkt te zijn en dit kan aantonen, treed de regel op voor het zoeken naar een passende onderwijsplek binnen 6 weken.
 - a. Bij een zij-instromer worden de ouders terug verwezen naar de huidige school die het onderwijsaanbod biedt. De huidige school moet dan samen met ouders op zoek naar een ander passend onderwijsaanbod.
 - b. Indien het een nieuwe leerling van >3,9 jaar betreft moet de school samen met de ouders en evt. een voorschoolse instelling op zoek naar een passende onderwijsplek. Ook dan kan er sprake zijn van terugverwijzing naar de huidige PSZ of voorschoolse instelling.

8. Plaatsing

Leerlingen van een andere school die op onze school worden aangemeld, plaatsen we pas definitief nadat we de volgende informatie hebben:

- Onderwijskundig rapport.
- Gegevens LOVS van de desbetreffende school.
- Gegevens van de groepsleerkracht van de vorige school (leerkracht die het kind geplaatst krijgt, neemt ook telefonisch contact op).
- Bij plaatsing houden we de regelgeving van de wet op Passend Onderwijs in acht. Dat betekent dat de school binnen 6 weken na plaatsing aan kan geven dat dit niet de passende onderwijsplek is en dat er gezocht moet worden naar een andere passende onderwijsplek. De school kan hierbij verlening aanvragen voor max. 4 weken. Zie hiervoor het stuk over de wet op Passend Onderwijs.

In- en uitschrijvingen leerlingen

Vanaf september 2016 gaat de overdracht van leerlingen in Parnassys via OSO.

OSO is een soort tussenstation en ouders moeten voortaan toestemming geven voor de overdracht van het leerlingendossier. Nog niet alle scholen maken nog gebruik van OSO, dus vooralsnog maken we de volgende afspraken.

Kind vertrekt (IB doet export):

Stap 1

- Directie, IB, en admin informeren

Stap 2

- Uitschrijfformulier **altijd** laten invullen

- ✓ Verhuizing: mag via de leerkracht of administratie
- ✓ Andere reden: ouder **altijd** doorverwijzen naar directie voor een exitgesprek

Stap 3

- Administratie schrijft kind uit

Stap 4

- Leerkracht update/evalueert groepsplannen en groepsoverzichten (OKR niet meer nodig)
- IB controleert documenten (groepsplannen en overzichten, onderzoeksresultaten e.d.) voor overdracht en verstuurt OSO naar de nieuwe school.

NB. Werkt een school nog niet met OSO -> OSO document (Pdf) + extra documenten scannen en mailen naar de nieuwe school.

9. Procedure doublure of onderbouw verlenging

Voor een beperkte groep leerlingen (**zie document analyse en waardering; juni 2016**) kan het in **bepaalde gevallen wenselijk of noodzakelijk zijn om voor** een onderbouwverlenging of een doublure in aanmerking te komen. Bij de overwegingen is het van essentieel belang dat dit voor de betreffende leerling een meerwaarde heeft. Hierbij worden de criteria beschreven in paragraaf 9.1 en 9.2 in acht genomen.

9.1 Ten aanzien van cognitieve ontwikkeling

Bij overgang naar de volgende groep beheerst de leerling de aangeboden leerstof op de meeste onderdelen in voldoende mate. Een leerling kan in aanmerking komen voor onderbouwverlenging of doublure indien er sprake is van onvoldoende niveau op twee of meer vakgebieden of wanneer er sprake is van een substantieel grote achterstand op één vakgebied. Tevens wordt in overweging genomen of het een optie is om de leerling door te doen naar de volgende groep, maar dan met een eigen leerlijn op een bepaald vakgebied. Voor een eigen leerlijn is overleg met PO Almere noodzakelijk om zo onderwijsverwaarlozing te voorkomen.

De doublure moet een aantoonbare toegevoegde waarde zijn voor het onderwijsaanbod van deze leerling. Daarbij moet ook het sociale aspect en de groepsbinding worden overwogen. Als blijkt dat een kind goed in de groep ligt, maar voor een of twee vakgebieden een achterstand laat zien, dan kan mede met een psychodiagnostisch onderzoek, worden overwogen of er voor een kind een doublure wenselijk is, dan wel door met de groep waar het kind in zit, maar dan voor deze 1 of 2 vakgebieden een eigen leerlijn. Betreft het een grotere achterstand op meerdere vakgebieden, dan kan plaatsing op een passende onderwijsplek worden overwogen.

Deze aanpak geldt ook voor leerlingen die een onderwijsvoorsprong laten zien. Dan is het echter wenselijk als de voorsprong op in ieder geval de vakgebieden rekenen, begrijpend lezen meer dan 1 ½ jaar is, en er sprake is van een hoog gemiddelde intelligentie in te zetten op een passende onderwijsplek om zo tegemoet te kunnen komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen.

Voor zowel de leerlingen met een onderwijsachterstand, dan wel met een voorsprong is het noodzakelijk dat dit wordt vastgelegd in een groeidocument met daaraan gekoppeld een OPP.

9.2 Ten aanzien van sociaal emotionele aspecten

Bij de overgang naar de volgende groep is het van belang dat een leerling zich in sociaal emotioneel opzicht dusdanig heeft ontwikkeld dat het in principe aansluiting kan vinden bij klasgenoten. In samenhang hiermee wordt werkhouding, intrinsieke motivatie, zelfstandigheid en

zelfverantwoordelijkheid tevens meegewogen bij de beslissing om te kunnen doorstromen naar de volgende groep. Indien een leerling op grond van de cognitieve ontwikkeling in aanmerking komt voor onderbouwverlenging, dan wel een doublure, wordt zorgvuldig bekeken of het in sociaal emotioneel opzicht aansluiting kan vinden bij jongere leerlingen van de nieuwe groep. Indien er sprake is van een achterstand op sociaal emotioneel gebied, zal er in de meeste gevallen aangestuurd worden op een observatie door de orthopedagoog/psycholoog van PO Almere. Dit met als doel de onderwijs- one ondersteuningsbehoeften beter in kaart te brengen, alvorens er een onderbouwverlenging, dan wel een doublure wordt besloten.

9.3 Algemene uitgangspunten

Wij hanteren de richtlijnen van het (document analyse en waardering; juni 2016)

- In principe kan een leerling slechts een keer onderbouwverlenging krijgen dan wel doubleren. Een kleuterverlenging wordt ook geteld als een doublure.
- Indien er sprake is van een onderbouwverlenging of een doublure, wordt in de nieuwe groep rekening gehouden met een gedifferentieerd leerstofaanbod.
- De ouders/verzorgers worden in een vroeg stadium (uiterlijk maart) over een eventuele onderbouwverlenging of doublure geïnformeerd.
- Groepsleerkrachten bepalen in overleg met de IB'er tijdens een groepsbespreking of een doublure of kleuterverlenging wenselijk is bij deze leerling. IB neemt deze beslissing in overleg met directie en doet aanvullend onderzoek.

9.4 Stappenplan bij het hanteren van de overgangscriteria

- De leerkracht brengt aan het begin van het nieuwe schooljaar leerlingen met speciale onderwijsbehoeften in kaart en stelt groepsplannen op.
- Na de Cito-toetsen in januari vindt er een groepsbespreking plaats. In dit gesprek worden ook leerlingen besproken die wellicht in aanmerking komen voor onderbouwverlenging dan wel een doublure.
- Indien de groepsbespreking daar aanleiding toe geeft, worden de ouders/verzorgers door de leerkracht uitgenodigd en op de hoogte gesteld van de inhoud van de groepsbespreking.
- Eind mei/ begin juni na de afname van de Cito-toetsen en voor het laatste rapport, worden de mogelijke doublure leerlingen besproken. Er wordt een definitief advies geformuleerd met betrekking tot een eventuele onderbouwverlenging of doublure.
- De leerkracht nodigt de ouders/verzorgers uit en bespreekt met hen het definitieve advies en begeleidingstraject van hun kind voor het komende schooljaar.
- Indien de ouders/verzorgers het advies van de school niet onderschrijven, worden zij in de gelegenheid gesteld een afspraak te maken met de directie om hun visie toe te lichten. De directeur neemt het definitieve besluit tot al of niet doublure.

10. Procedure bij uitstroom naar het Voortgezet Onderwijs

Vanaf eind groep 6 wordt er met behulp van toetsuitslagen, beoordeling van de werkhouding, motivatie en zelfstandigheid, een beeld gevormd van het mogelijke uitstroomprofiel van een leerling. De ouders/verzorgers krijgen in juni een gesprek op school waarin ze een eerste voorlopig advies krijgen voor hun kind. Dit advies is over het algemeen een dakpanadvies. Een dakpanadvies houdt in dat het bijv. KBL/TL is. In groep 7 zal na de middentoets van de CITO, zo rond april/mei een gesprek met ouders/verzorgers volgen waarin het pré-advies wordt gegeven. De leerlingen in groep 8 krijgen na de

middentoets van de CITO-toets krijgen de leerlingen een definitief advies. In april maken de achtstegroepers de verplichte eindtoets. De verschillende niveaus op het VO zijn:

- VSO; voor leerlingen die zijn aangewezen op een specialistisch aanbod VO. Scholen zijn bijv. Aquarius, Aquamarijn e.d.
- PRO; voor leerlingen die zijn aangewezen op een praktische leeraanbod
- VMBO BL, (evt. met inschatting LEO / LWA / OPDC)
- VMBO KBL (evt. met inschatting LEO / LWA / OPDC)
- VMBO GL (evt. met inschatting LEO / LWA / OPDC) Van GL is alleen sprake op het Groenhorst College.
- VMBO TL (evt. met inschatting LEO / LWA / OPDC)
- HAVO (evt. met inschatting LEO). Dit is niet mogelijk op het Arte College.
- VWO (evt. met inschatting LEO). Dit is niet mogelijk op het Arte College.

10.1 Digidoor

In de overgang van PO naar VO biedt Digidoor procesondersteuning. Digidoor betekent digitaal doorstromen. Dit is alleen in Almere ingezet en alle basisonderwijs scholen en voortgezet onderwijs scholen maken, voor een goede overdracht, hiervan verplicht gebruik. Een gelijktijdige monitoring en verantwoording maakt het gehele proces effectief en efficiënt kan verlopen. Een leerling die niet is ingevoerd in Digidoor, kan ook niet geplaatst worden in het VO. Ook bij de toeleiding naar extra ondersteuning is Digidoor een proces ondersteunend middel voor alle partijen. De leerkracht van groep 8 maakt aan het begin van het schooljaar de formulieren aan. Ook ouders krijgen in januari van dat schooljaar een inlogcode, zodat zij kunnen zien wat de leerkracht heeft ingevuld, maar ook zelf in het ouderdeel hun aandeel kunnen invullen.

10.2 Leerwegarrangement

Met ingang van het schooljaar 2017-2018 wordt er binnen Almere niet meer gesproken over LWOO (leerwegondersteunend onderwijs), maar over Leerwegarrangementen. De vormen van dit arrangement zijn hieronder uiteengezet. De PO school maakt voor de leerling met een extra ondersteuningsbehoefte een inschatting van de noodzakelijke extra ondersteuning in het VO. De school kijkt naar wat ze van de leerling weten na bijna acht jaar basisschool en welke groei en ontwikkeling tijdens die acht jaar zijn doorgemaakt. Ouders en leerling zijn sinds groep 6 hierover geïnformeerd. Het is belangrijk dat ook in groep 8 er nog steeds gesproken wordt over een inschatting, omdat de VO school pas definitief adviseert welk ondersteuningsaanbod het meest passend is. Voor de aanvraag van een LWA is het invullen van een onderwijskundig rapport in Digidoor verplicht.

De PO school kan kiezen uit:

- LEO, leerling met extra ondersteuning: Dit past bij een leerling met een schooladvies vanaf vmbo tot en met vwo, die aangewezen is op een tijdelijke vorm van lichte ondersteuning in het regulier VO.
- LWA, leerwegarrangement: Dit past bij een leerling met schooladvies VMBO BL, KBL, GL of TL, die aangewezen is op een leerweg arrangement voor het behalen van een VMBO diploma. Leerling die op basis van didactische leerachterstanden en lichte sociaal emotionele ondersteuning aangewezen is op een LWA.
- VMBO met lesplaats OPDC: Dit past bij een leerling met schooladvies VMBO BL KBL, GL of TL, die ingeschreven staat bij een reguliere VO school en die tijdelijk, maximaal 2 jaar meer gespecialiseerde orthopedagogische en/of orthodidactische ondersteuning nodig heeft bij

lesplaats OPDC, om na het behalen van de doelen beschreven in het OPP bij het OPDC, bij overstap naar regulier VO het diploma VMBO kan behalen.

- Praktijkonderwijs: Dit past bij een leerling voor wie vaststaat dat overwegend een aanbod met orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is en het volgen van het onderwijs in een van de leerwegen in het VMBO, al dan niet in combinatie met het volgen van LWA of OPDC, niet zal leiden tot het behalen van een VMBO diploma.
- Voortgezet Speciaal Onderwijs (cluster 3 en 4): Dit past bij een leerling die vanuit zijn/haar cognitieve en/of psychiatrische beperking aangewezen is op een zwaar en zeer speciaal ondersteuningsaanbod, waarbij ambitieus inzetten op leren een uitgangspunt is.

Het onderwijskundig rapport is een wettelijke verplichting om relevante informatie voor een goede start in het VO over te dragen, ouders worden geïnformeerd over de inhoud en hebben recht op inzage. Zij kunnen hun zienswijze toevoegen.

Voor meer specifieke informatie over het verwijzingsaanbod is het van belang de website van Passend Onderwijs Almere te bezoeken <http://www.passendonderwijs-almere.nl/voor-scholen/nieuws-voor-scholen/aanpassingen-digidoor>.

10.3 Toelaatbaarheidsverklaring van PO naar VO

Voor PRO en VSO moet het bevoegd gezag van de V(S)O school een aanvraag TLV PRO of TLV VSO indienen bij de afdeling Toeleiding van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere. De aanvraag met de dossierstukken wordt door de afdeling Toeleiding in behandeling genomen. Bij een volledige aanvraag wordt door de deskundige Toeleiding in overleg met deskundige VO een datum voor een toelaatbaarheidsoverleg gepland. De V(S)O school nodigt ouders uit en wellicht ook PO school en/of hulpverleners. Tijdens het overleg wordt samen met de V(S)O school, de ouders en daar waar mogelijk met de leerling en de PO school, gesproken over het meest passende aanbod. De zienswijze van ouders, de aandachtspunten en/of afspraken over de doorgaande lijn worden tijdens dit gesprek geformuleerd. De getekende aanvraag met het verslag van het toelaatbaarheidsoverleg wordt door de VO school van aanmelding per mail aangeleverd bij de afdeling Toeleiding. De V(S)O school stuurt een kopie van de plaatsingsbrief aan de PO school. Voor PRO geldt dat de leerlingen gedurende de hele schoolloopbaan de afgesproken ondersteuning krijgen. Bij het VSO wordt in principe tijdelijk geplaatst, de termijn is afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de tijd die nodig is om de afgesproken leerdoelen te behalen.

Het samenwerkingsverband (Passend Onderwijs Almere) neemt het besluit om een tlv pro of tlv vso te arrangeren. Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere besluit om de toelaatbaarheidsverklaring PRO of VSO af te geven. Ouders, de PO school en de VO school met passend aanbod worden schriftelijk op de hoogte gesteld van het besluit. Ouders kunnen tegen het besluit een bezwaar indienen. De bezwaarprocedure staat op de website van Passend Onderwijs Almere. Er wordt een vaste contactpersoon op een onderwijskundig rapport van de leerling toegewezen. Deze neemt contact op met de school om de leerling door te spreken. Op basis van de gesprekken en het onderwijskundig rapport geeft de PCL-VO een bindend advies betreffende de leerling. Dit advies kan zijn:

- VMBO (zonder extra zorg), HAVO, VWO
- VMBO met LWOO op een school voor voortgezet onderwijs
- VMBO met LWOO op het orthopedagogisch didactisch centrum
- Praktijk onderwijs op PRO-Almere
- Speciaal voortgezet onderwijs (SVO) zoals Aquarius, Nautilus of Aventurijn

11. Overdracht naar een volgend leerjaar of een nieuwe school

Voor de overdracht naar het volgende leerjaar vult de huidige groepsleerkracht het groepsoverzicht in en aan. Hierin staan de gegevens up to date. De nieuwe leerkracht maakt de groepsplannen voor de eerste periode. De huidige leerkracht vult de namen van de leerlingen in bij het cluster waar de leerling hoort. Samen met de nieuwe leerkracht heeft de oude leerkracht een bespreking van de groep. Dit gebeurt voor de zomervakantie. Na een periode van enkele weken in het nieuwe schooljaar bespreekt de nieuwe leerkracht de leerlingen nogmaals door met de IB.

Zodra een kind van school gaat, omdat het bijvoorbeeld gaat verhuizen, geeft de directie dat door aan de administratie. Zij schrijft de leerling uit, waarna de IB'er in Parnassys een OSO (overdrachtsformulier scholen onderling) gaat aanmaken en klaarzetten voor de volgende school. De directie stelt bij een exitgesprek hiervan de ouders op de hoogte.

12. Ambities voor schooljaar 2017- 2018

- Aanbod meer- hoogbegaafden
- Onderzoekend en ontdekkend leren inzetten bij de kleuters
- Leerlijnen leerdoelen bij de kleuters in thema's wegzetten volgens de SLO
- Kanjertraining implementeren
- SEO methode Kanvas vormgeven en implementeren
- Rouw en verlies

Bijlagen

Toetskalender – schooljaar 2017- 2018
Toetsafnamebeleid

Bijlage 1 Toetskalender

Toets en IB-kalender voor groep 1 tot en met 8 2017-2018

CITO	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	feb.	maart	april	mei	juni
Rekenen voor kleuters						1-2				1-2	1-2
Taal voor kleuters						1-2				1-2	1-2
LOVS Rekenen-Wiskunde						3-8				3-7	3-7
LOVS DMT en AVI (alle leerlingen)*						3-8				3-7	3-7
LOVS Spelling							3-8			3-7	3-6
Woordenschat						3-8				3-7	
LOVS Begrijpend lezen							4-8			3-4	3-4
Entreetoets 7/ eindtoets 8									19-20-21	7	
Studievaardigheden						8					7
Overige toetsen:											
Dyslexieprotocol						2				2	2
Herfstsignalering Wintersignalering Lentesignalering			3		3				3		
Kanjertraining (kanjervolgsysteem)						1-8					1-8
Groepsplannen maken (week ervoor evalueren)	Week van 1 sept n.a.v. overdracht! Alleen aanvullingen		3 ^e Week Okt.		2 ^e Week van dec.			1 ^e Week van maart.		1 ^e Week van mei	
Groepsbespreking	1-8			1-8 Week 24 nov		1-8 Facult. Groeps bespr.	1-8 Week 16 febr.	1-8 Week 9 maart			1-8 Week 8 juni
Extra gespreksmomenten				Week 24 nov					Week 12 april		
Doubleuresprekken									Week 14 maart		
ZT	17 sept			26 nov				10 maart		19 mei	
Overdracht											1-8
HP's/ iHGW/ OPP Doelen stellen voor de komende periode n.a.v. de LOVS analyses en IV en V scores.	Zie periodes groepsplannen maken!!!!										
Groepsplannen en OPP's evalueren en inleveren Let op dit is de evaluatie van de periode ervoor			2 ^e Week van okt.		1 ^e Week van dec.		3 ^e Week van febr.		2 ^e Week Van april		3 ^e Week van juni
Invoeren LVOS en analyse IV en V scores							febr.			mei	juni
Inleveren analyse IV en V scores							1-8				1-8

Opmerkingen:

- * Leerlingen met eigen plan of achterstand op leesgebied worden op AVI en DMT extra getoetst
- * Bij alle leerlingen wordt AVI afgenomen tot en met AVI plus
- * AVI plus behaald = alleen DMT toetsen t/m M8
- * DMT bij alle leerlingen afnemen in juni na estafette eindtoets
- * We toetsen twee keer per jaar DMT, dat is ook het uitgangspunt voor het inschalen van de leerlingen voor Estafette. We nemen niet de DMT woorden van Estafette nog een keer af. DMT is leidend voor het inschalen voor Estafette
- * In dec/jan groep 3 (M3) wordt alleen DMT kaart 1 en 2 afgenomen en ingevoerd in CITO LVS
- * Vanaf E3 t/m M8 worden de DMT kaarten 1, 2 en 3 afgenomen en ingevoerd in CITO LVS
- * CITO resultaten voer je in op 1 datum te weten 31 januari en 31 mei. Neem je op een ander datum af, zet de invoerdatum dan vast op deze data!

Bijlage 2 Toetsafnamebeleid

Hoe de toets afnemen bij leerlingen met dyslexie?

Voor de vergelijkbaarheid van de resultaten adviseert Cito om de toetsen van het Cito Volgsysteem primair onderwijs af te nemen volgens de voorgeschreven richtlijnen. Alleen dan is een goed inzicht in de vaardigheid van de leerlingen en zijn er betrouwbare interpretaties te doen. Er kunnen echter omstandigheden zijn die het noodzakelijk maken om toch bepaalde aanpassingen te doen. Tevens wordt aangegeven welke hulpmiddelen en aanpassingen zijn toegestaan bij leerlingen met dyslexie, zonder dat de resultaten te sterk beïnvloed worden.

Hulpmiddelen

Bij de papieren varianten van de LVS-toetsen zijn geen hulpmiddelen beschikbaar. De digitale varianten van de toetsen Rekenen-Wiskunde, Studievaardigheden, Woordenschat, Spelling en Viseon beschikken over auditieve ondersteuning. Begrijpend lezen is niet auditief ondersteund.

Aanpassingen

- Algemeen

Voor de LVS-toetsen -met uitzondering van de toetsen op het gebied van technisch lezen - zijn de volgende aanpassingen mogelijk:

-Extra afnametijd

-Toets in meerdere delen afnemen (bijvoorbeeld in drie of vier keer, in plaats van twee keer)

-Vergroten van de teksten van A4 naar A3

- Spelling

Bij de toetsen Spelling is naast de algemene aanpassingen nog de volgende aanpassing mogelijk:

- In groep 4 en 5 kan ervoor gekozen worden om standaard, dus ongeacht de toetsscore op de startmodule

- vervolgmodule 1 (dictée) af te nemen bij leerlingen met dyslexie in plaats van vervolgmodule 2 (meerkeuze).

- Rekenen-Wiskunde

Bij de toetsen Rekenen-Wiskunde is naast de algemene aanpassingen nog de volgende aanpassing mogelijk:

-Ook in de hogere groepen kunt u de teksten voorlezen aan leerlingen met dyslexie, zoals dit standaard gebeurt bij de toetsen voor groep 3 en 4. Het heeft de voorkeur om bij deze leerlingen de toetsen digitaal af te nemen om te voorkomen dat u bijvoorbeeld door uw stemgebruik de leerlingen onbewust hints geeft.

Hulpmiddelen en aanpassingen bij de Entreetoets en de Eindtoets Basisonderwijs

- Gesproken versie: bij de Entreetoets en Eindtoets is voor leerlingen met een dyslexieverklaring een gesproken versie van de opgavenboekjes op cd of daisy-cd beschikbaar. De cd's worden door de leerlingen individueel gebruikt. Om de rest van de klas niet te storen, dient de leerling een koptelefoon te gebruiken of de toets afgezonderd van de overige leerlingen te maken.

- Vergrote versie van de opgavenboekjes - op A3 formaat - en in zwart-wit uitvoering. De vergrote versie bevordert de woordherkenning en de leerlingen worden niet door de kleuren afgeleid.

Aanpassingen

- Extra tijd om de toets te maken
- Gebruik maken van markeerstift om bijvoorbeeld een woord of bij een regelverwijzing, enkele regels te markeren

Voor een goede vergelijkbaarheid van de resultaten van leerlingen met zichzelf, met andere leerlingen en met de normgroep is het van groot belang dat alle leerlingen een toets zo veel mogelijk onder dezelfde omstandigheden maken. De toetsen zijn zorgvuldig samengesteld om een bepaald concept te meten, bijvoorbeeld Begrijpend lezen of Rekenen-Wiskunde. Het aantal opgaven, het soort opgaven én de afnamecondities hebben invloed op wat een toets meet én hoe betrouwbaar de uitkomsten van een toets zijn. Vanuit dit wetenschappelijke oogpunt adviseren we daarom om in principe geen hulpmiddelen toe te staan. De centrale vraag die bij elke aanpassing gesteld moet worden, is of de toets nog steeds meet wat hij zou moeten meten.

Als te veel of te rigoureuze aanpassingen worden gedaan, meet de toets niet meer waarvoor deze is ontwikkeld. Dat betekent dat de resultaten van een leerling die onder die aangepaste condities tot stand zijn gekomen, geen juiste weergave zijn van de daadwerkelijke beheersing van het concept zoals bedoeld én niet meer vergelijkbaar zijn met de resultaten van andere leerlingen en de normgroep.

Als u de toets voorleest, zal uw stemgebruik en intonatie niet geheel neutraal zijn. Een leerling die wordt voorgelezen, heeft zo per definitie altijd een voordeel. Dit maakt de resultaten minder betrouwbaar. Het is daarom beter om de digitale versie van de toetsen af te nemen en gebruik te maken van de auditieve mogelijkheden daarvan. Let op: de toetsen Technisch lezen, AVI/DMT en Begrijpend lezen mag u in elk geval niet voorlezen.

Vanzelfsprekend zijn geen aanpassingen toegestaan van de LVS-toetsen op het gebied van technisch lezen (DMT, AVI en Technisch lezen/Leestechiek & Leestempo). Bij deze toetsen willen we immers de technische leesvaardigheid van kinderen in kaart brengen: kunnen de leerlingen geschreven tekst op een juiste manier ontsleutelen? De instructies bij deze toetsen worden wel gesproken, maar de woorden of de teksten moeten door het kind zelf gelezen worden.

Bij de toetsen Begrijpend lezen hebben we er bewust voor gekozen geen gesproken versie uit te brengen. Het doel van deze toetsen is het vaststellen hoe goed kinderen geschreven teksten kunnen begrijpen. Als u de toetsen zou voorlezen, meet de toets niet meer zuiver begrijpend lezen, maar iets wat het midden houdt tussen begrijpend lezen en begrijpend luisteren.

Wij adviseren om leerlingen met dyslexie naast de toets Begrijpend lezen – die niet wordt voorgelezen – ook de toets Begrijpend Luisteren / Luisteren te laten maken. Door de prestaties op beide toetsen met elkaar te vergelijken, krijgt u informatie over de begripsvaardigheid van de leerling: maakt hij de toets Begrijpend lezen niet goed vanwege zijn dyslexie of omdat zijn begripsvaardigheid in het algemeen onder gemiddeld is?

Een belangrijk doel van de Eindtoets Basisonderwijs is het geven van een onafhankelijke advies voor het best passende brugklatype in het voortgezet onderwijs. Omdat leerlingen met een dyslexieverklaring veelal ook in het voortgezet onderwijs gebruik mogen maken van hulpmiddelen bij het studeren en lezen van teksten, staan we het gebruik hiervan toe bij de Eindtoets. Dat betekent wel dat de meting van Begrijpend lezen voor leerlingen met dyslexie geen zuivere meting is van de begrijpende leesvaardigheid